

PERSCOMMUNIQUÉ

Links: [Infografie](#) [NBB.Stat](#) [Algemene informatie](#)

Maandelijkse conjunctuurenquête bij de bedrijven – mei 2022

Lichte daling van de conjunctuurbarometer in mei

- **Het vertrouwensverlies van de ondernemers was duidelijk in de handel en de bouwnijverheid. Het ondernemingsklimaat verbeterde daarentegen lichtjes in de diensten aan bedrijven en in de industrie.**

De sterke conjunctuurverslechtering in de handel is vooral toe te schrijven aan een aanzienlijke neerwaartse herziening van de vraagvooruitzichten en van de verwachte bestellingen bij de leveranciers. De verwachtingen voor de werkgelegenheid namen eveneens af, maar in mindere mate. De sector van de handel in motorvoertuigen onderscheidt zich echter met een stevige verbetering van de indicator, voor de tweede opeenvolgende maand.

In de bouwnijverheid droegen alle onderliggende componenten ook bij tot een daling van het vertrouwen, namelijk de vraagvooruitzichten, het huidige peil van de orderpositie en het recente verloop ervan, evenals het verloop van het gebruikte materiaal. Voor dat laatste werd de minst sterke verslechtering opgetekend.

De geringe verbetering van de indicator in de bedrijfstak van de diensten aan bedrijven is toe te schrijven aan gunstiger vooruitzichten voor de marktvraag, na de aanzienlijke daling in de vorige maand. De bedrijfsleiders hebben hun beoordeling van het niveau van hun eigen activiteit en de vooruitzichten op dat vlak nauwelijks herzien.

In de verwerkende industrie, tot slot, is het beperkte herstel van het vertrouwen te verklaren door een positievere beoordeling van het huidige niveau van de orderportefeuille en door betere vraagvooruitzichten. Bovendien werd het voorraadpeil ietwat neerwaarts herzien ten opzichte van de voorgaande maand. De bedrijfsleiders toonden zich daarentegen gematigder in hun werkgelegenheidsvooruitzichten.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtendens weergeeft, daalde opnieuw lichtjes.

Conjunctuurindicatoren

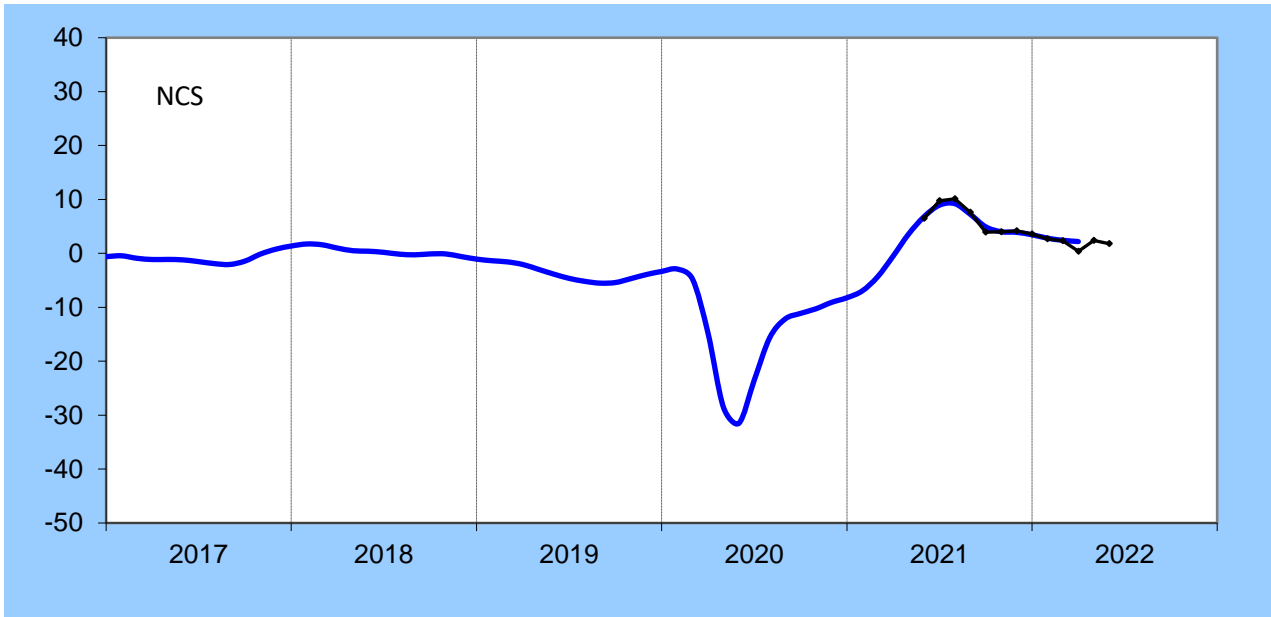
	Synthetische bruto curve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	April 2022	Mei 2022	Verandering in punten	Verandering in punten
Verwerkende nijverheid	0,5	1,0	0,5	-0,5
Dienstverlening aan de bedrijven	11,7	12,4	0,7	-0,5
Bouwnijverheid	2,1	-2,0	-4,1	-0,1
Handel	0,3	-7,9	-8,2	-0,5
Algemene synthetische curve	2,4	1,8	-0,6	-0,2

¹ Ten opzichte van de brutocurve vertoont de afgevlakte curve een vertraging van twee maanden voor de algemene curve en van vier maanden voor de bedrijfstakken. Dit betekent dat de algemene afgevlakte indicator beter de recente ontwikkelingen weerspiegelt dan de afgevlakte indicatoren per bedrijfstak.

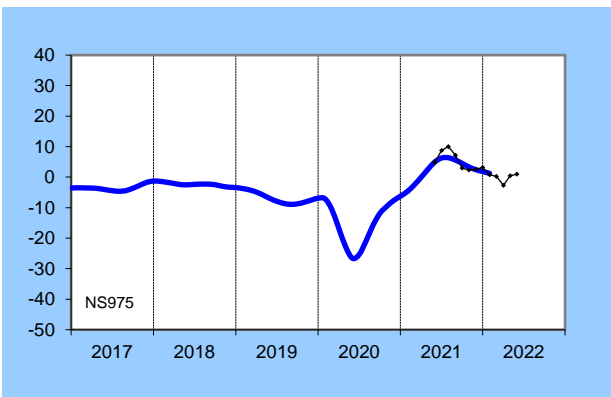
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

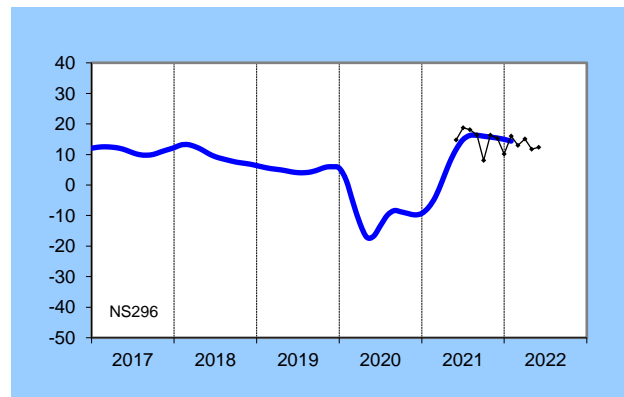
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

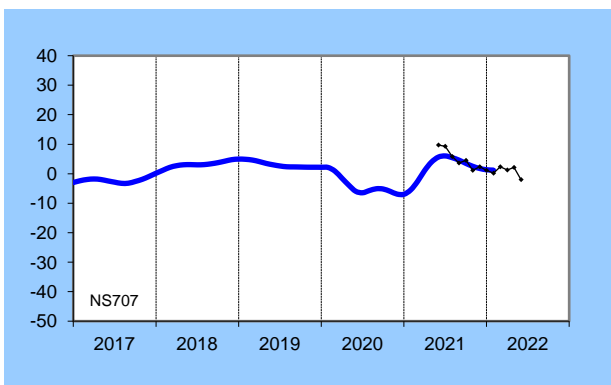
VERWERKENDE NIJVERHEID

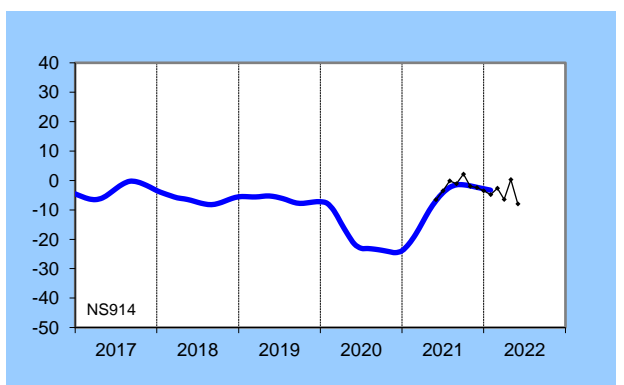
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks
Bron: NBB

◆◆ Seizoengezuiverde reeks

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	Sinds 1990			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min. ¹	Max. ¹	Avg. ²	feb.	mrt.	apr.	mei	dec.	jan.	feb.	mrt.
Algemene synthetische curve	-36,1	+10,1	-5,2	+2,3	+0,4	+2,4	+1,8	+3,5	+2,8	+2,4	+2,2
Curve verwerkende nijverheid	-36,0	+10,0	-8,6	+0,3	-2,7	+0,5	+1,0	+1,8	+1,3	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	-57,7	+10,0	-19,4	-12,0	-10,6	-3,9	-0,3	-4,6	-5,9	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ³	-19,0	+25,0	+4,7	-1,5	+8,0	+2,4	+1,9	-3,3	-2,2	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	-41,4	+11,5	-7,4	+6,9	+5,5	+9,3	+5,4	+4,0	+4,4	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-37,9	+15,0	-3,1	+4,6	+2,3	-1,1	+0,6	+4,5	+4,0	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	-62,1	+34,0	+9,3	+13,0	+15,1	+11,7	+12,4	+14,9	+14,4	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	-71,6	+20,0	-6,4	-4,0	+2,6	+1,6	+2,1	-8,8	-6,5	.	.
Vooruitzichten activiteit	-70,7	+47,0	+21,5	+29,7	+22,8	+19,2	+18,8	+27,3	+26,6	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	-59,9	+44,0	+13,0	+13,2	+20,0	+14,3	+16,3	+23,5	+21,9	.	.
Curve bouw	-24,3	+24,3	-3,3	+2,3	+1,2	+2,1	-2,0	+1,3	+1,2	.	.
Verloop orderbestand	-30,1	+33,0	-0,1	+9,0	+8,3	+7,4	+3,5	+3,7	+4,8	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	-38,4	+24,0	+1,7	+3,9	+4,6	+3,2	+1,8	+0,4	+1,2	.	.
Beoordeling orderbestand	-50,0	+30,0	-15,0	+0,9	-1,8	+7,0	+2,7	+3,3	+2,4	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-26,0	+18,0	+0,0	-4,5	-6,1	-9,0	-15,9	+0,4	-1,6	.	.
Curve handel	-41,8	+16,0	-3,3	-2,6	-6,5	+0,3	-7,9	-2,8	-3,3	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	-33,0	+18,0	+1,1	+2,6	+2,1	+4,9	+3,1	+3,4	+3,0	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-56,0	+29,0	-2,6	-0,3	-8,9	-2,0	-15,6	-1,6	-2,1	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	-40,1	+15,0	-8,4	-10,1	-12,6	-2,0	-11,3	-11,6	-11,9	.	.

¹ Minimum en maximum van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot de beschouwde maand.

² Gemiddelde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot eind 2021.

³ Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	Sinds 1990			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min. ¹	Max. ¹	Avg. ²	feb.	mrt.	apr.	mei	dec.	jan.	feb.	mrt.
Verwerkende nijverheid											
Verloop productietempo	- 53,0	+ 20,0	- 1,0	+ 2,3	+ 6,8	+ 2,0	+ 3,1	+ 1,0	+ 1,4	.	.
Verloop binnenlandse bestellingen	- 48,7	+ 16,0	- 7,4	- 3,4	+ 1,9	+ 1,7	- 7,8	- 3,5	- 2,8	.	.
Verloop buitenlandse bestellingen	- 56,3	+ 30,0	- 2,4	- 9,9	+ 2,3	+ 2,1	- 5,3	+ 0,2	+ 0,5	.	.
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 20,3	- 5,1	- 14,5	- 7,5	- 8,6	- 0,5	- 2,0	.	.
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 34,3	- 0,3	+ 34,3	+ 25,9	+ 33,5	+ 32,8	+ 26,7	+ 27,6	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 54,2	+ 3,4	+ 38,9	+ 47,2	+ 54,2	+ 44,5	+ 36,7	+ 38,6	.	.
Bezettingsgraad productievermogen											
(in procenten van het totale productievermogen) Bron: driemaandelijke enquête naar het productievermogen	70,1	84,6	79,6	-	-	81,8	-				
Dienstverlening aan bedrijven											
Verloop van de activiteit	- 73,0	+ 37,0	+ 9,4	+ 14,7	+ 19,8	+ 20,1	+ 6,8	+ 15,4	+ 16,7	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 6,4	+ 11,3	+ 11,7	+ 28,8	+ 8,7	+ 8,7	+ 10,4	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,3	+ 39,3	+ 34,1	+ 30,1	+ 34,1	+ 35,9	+ 35,6	.	.
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 24,3	+ 1,9	+ 24,3	+ 15,1	+ 19,3	+ 16,1	+ 11,9	+ 13,7	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 36,1	+ 7,0	+ 23,4	+ 27,3	+ 27,1	+ 34,4	+ 26,6	+ 27,3	.	.
Bouw											
Verloop van de activiteit	- 66,6	+ 34,7	- 1,8	+ 16,5	+ 6,0	+ 7,6	+ 1,1	+ 3,8	+ 4,4	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 27,0	+ 22,0	- 3,2	+ 3,4	+ 1,2	+ 6,4	+ 1,7	+ 2,1	+ 2,6	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 31,0	+ 30,0	+ 0,7	+ 16,3	+ 10,7	+ 11,6	+ 11,9	+ 16,4	+ 15,0	.	.
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 51,6	- 3,4	+ 32,9	+ 40,0	+ 44,0	+ 51,6	+ 32,8	+ 33,8	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 62,3	+ 2,2	+ 52,4	+ 52,9	+ 54,7	+ 62,3	+ 47,4	+ 49,3	.	.
Handel											
Verloop van de omzet	- 50,1	+ 43,0	- 1,9	+ 14,3	- 11,5	+ 0,1	- 2,0	- 8,0	- 4,4	.	.
Beoordeling omzetverloop	- 50,0	+ 28,0	- 8,5	+ 3,4	- 10,5	- 4,0	- 6,7	- 4,4	- 1,6	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ³	- 17,1	+ 38,1	+ 11,4	- 8,7	- 8,6	- 17,1	- 10,4	- 4,2	- 5,6	.	.
Verloop van de prijzen	- 23,5	+ 43,1	- 1,2	+ 32,9	+ 28,1	+ 30,9	+ 43,1	+ 25,8	+ 27,1	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 14,2	+ 69,5	+ 5,7	+ 58,6	+ 59,8	+ 64,0	+ 69,5	+ 40,7	+ 46,9	.	.

¹ Minimum en maximum van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot de beschouwde maand.

² Gemiddelde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot eind 2021.

³ Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – april 2022

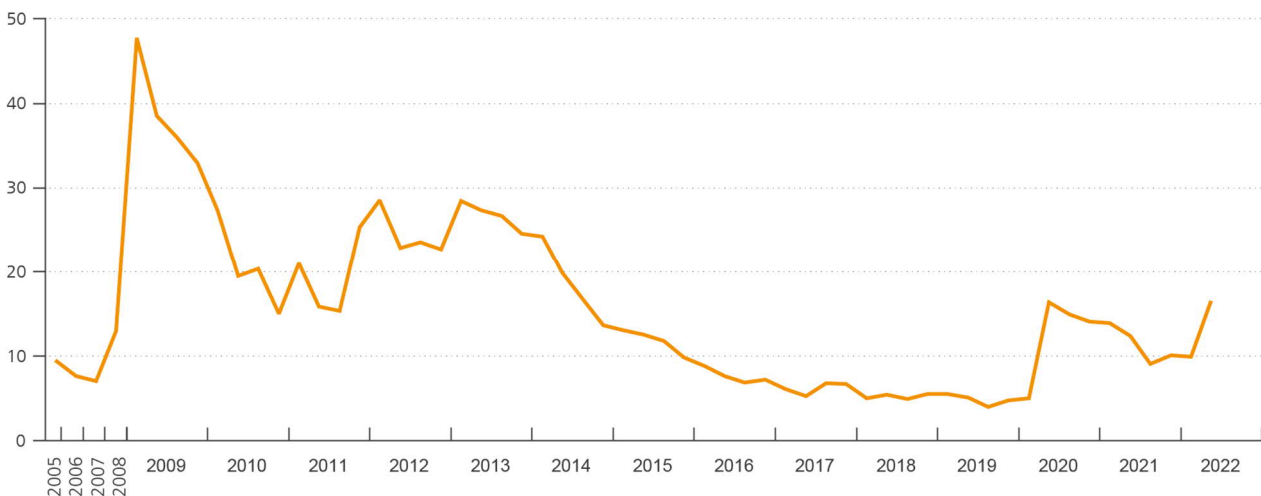
De ondernemingen melden een verstrenging van de kredietvoorwaarden in april

Uit de kwartaalenquête van april 2022 naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet strenger zijn geworden. Het percentage ondernemingen die de kredietvoorwaarden als beperkend ervaren nam immers aanzienlijk toe, van 9,9 % in januari tot 16,5 % in april, een niveau dat vergelijkbaar is met datgene wat werd opgetekend bij de uitbraak van de coronacrisis twee jaar geleden.

Uit de resultaten per bedrijfstak blijkt dat de kredietvoorwaarden in alle onderzochte bedrijfstakken als strenger werden beschouwd. De verslechtering is het sterkst in de bouwnijverheid, waar meer dan 23 % van de bedrijven de kredietvoorwaarden in april als beperkend beschouwde, tegen slechts 13 % in januari. Het percentage steeg ook in de andere sectoren: van 15,9 % tot 21,5 % in de diensten en van 5,8 % tot 12,6 % in de industrie.

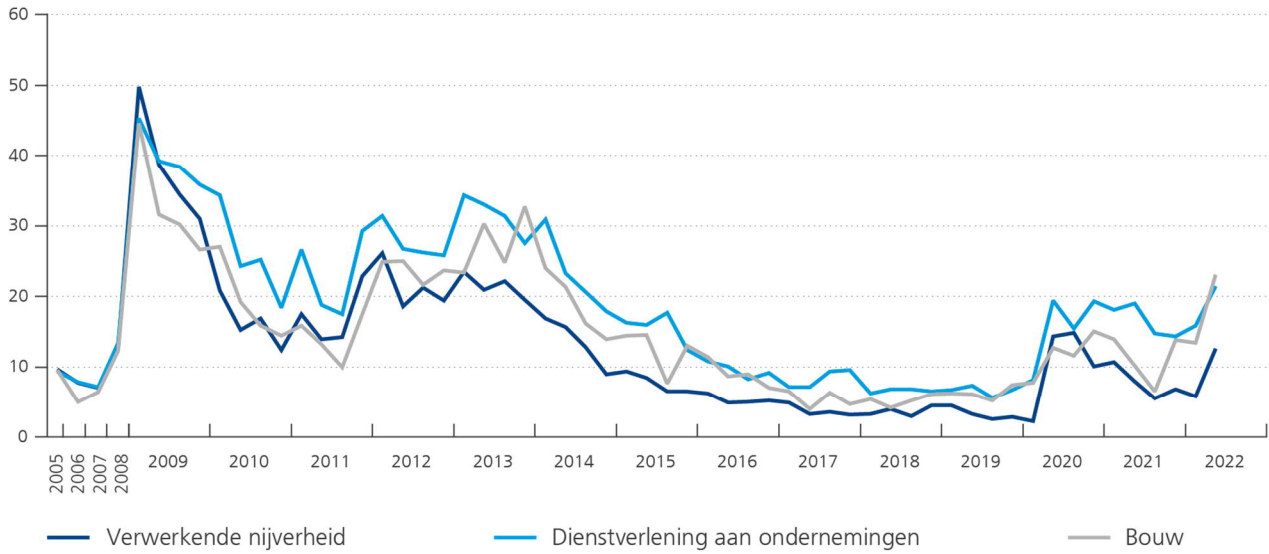
Met uitzondering van de grote ondernemingen (tussen 250 en 499 werknemers) nam het percentage ondernemingen die de kredietvoorwaarden als belemmerend beschouwen in alle groottecategorieën toe, en vooral in de zeer grote ondernemingen (500 werknemers en meer), die in april wellicht van oordeel waren dat de toegang tot bankkrediet vrij onbeperkt was.

Grafiek 2 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Gezamenlijke indicator

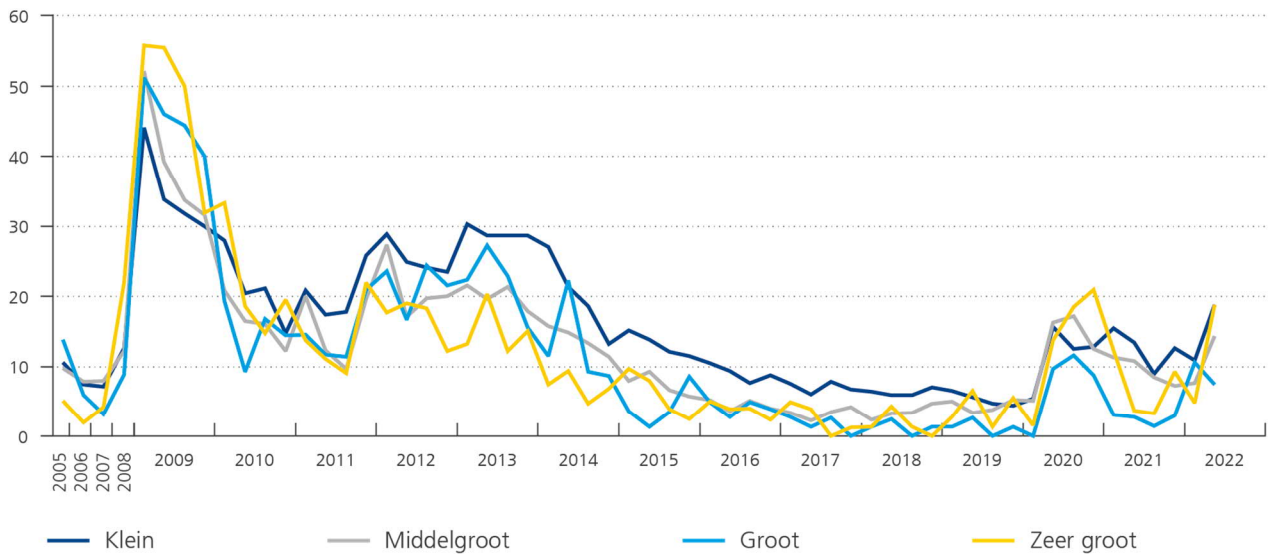
Bron : NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

Grafiek 3 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Opsplitsing naar bedrijfstak

Bron : NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

Grafiek 4 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Opsplitsing naar ondernemingsgrootte²

Bron : NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	04-2021	07-2021	10-2021	01-2022	04-2022
Gezamenlijke indicator ²	12,4	9,1	10,1	9,9	16,5
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	8,0	5,5	6,8	5,8	12,6
Diensten aan bedrijven	19,0	14,8	14,4	15,9	21,5
Bouwnijverheid	10,1	6,5	13,9	13,4	23,1
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	13,4	9,0	12,6	10,8	18,8
Middelgroot	10,8	8,4	7,2	7,7	14,3
Groot	2,7	1,5	2,9	10,6	7,5
Zeer groot	3,7	3,3	9,2	4,8	18,8

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers ; middelgroot: 50-249 werknemers ; groot: 250-499 werknemers ; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandelijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijks enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en becommentarieerd in het driemaandelijks communiqué van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey (https://www.nbb.be/doc/dq/bls/nl/bls_home.htm).